

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ – ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΜΟΝΟ

Αρ. Φακ.: 08.04.008.004

17 Νοεμβρίου 2022

Διευθυντή

Τμήματος Περιβάλλοντος

(director@environment.moa.gov.cy, theioannou@environment.moa.gov.cy)

Θέμα: Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμος του 2005 (Ν.102(I)/2005)

ΣΜΠΕ για την Αναθεώρηση του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας 19/10/2022, σας επισυνάπτονται ως **Παράρτημα Ι** τα ζητηθέντα πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, τα οποία έχουν ετοιμαστεί από την Αρμόδια Αρχή σε συνεργασία με τους Συμβούλους Ρογκάν και Συνεργάτες Α.Ε..

2. Λόγω των πολύ στενών περιθωρίων για την ολοκλήρωση του διαγωνισμού για την Αναθεώρηση του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού (καταληκτική ημερομηνία διαγωνισμού 26/12/2022), παρακαλώ όπως προχωρήσετε το συντομότερο δυνατόν με την εξέταση των πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών.

3. Είμαστε στη διάθεσή σας για τυχόν επιπρόσθετες πληροφορίες / διευκρινήσεις χρειαστείτε.

Δρ Στέλιος Νικολαΐδης
Διευθυντής Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων
για Γενικό Διευθυντή

(α) Κατά πόσον δύναται να προκληθεί κίνδυνος στην περιοχή του χωροταξικού σχεδίου σε περίπτωση υπερχειλίσης του φράγματος Καλαβασού.

Όταν το φράγμα είναι γεμάτο και υπάρξει ακραία βροχόπτωση υπάρχει κίνδυνος πλημμύρας στις κατάντη περιοχές. Υπάρχει επίσης κίνδυνος πλημμύρας στην πολύ μικρής πιθανότητας περίπτωση αστοχίας του φράγματος (dam break). Σημειώνεται ότι το φράγμα συμπεριφέρεται ως αντιπλημμυρικό φράγμα σε περίπτωση ακραίας βροχόπτωσης όταν η στάθμη νερού στο φράγμα είναι επαρκώς χαμηλή.

Επισημαίνεται ότι το 2020 είχαμε υπερχειλίση του φράγματος χωρίς προβλήματα στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού (ΧΣΑΠΒ), καθώς τα προβλήματα περιορίστηκαν στην Κοινότητα Καλαβασού, όπου εκκενώθηκαν 11 σπίτια. Σημειώνεται ότι όπως έχουμε ενημερωθεί ετοιμάζονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) χάρτες κινδύνου πλημμύρας για την περιοχή οι οποίοι θα ολοκληρωθούν εντός του Νοεμβρίου 2022 ενώ ακολούθως θα ετοιμαστεί το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας για την περιοχή με βάση την σχετική Νομοθεσία. Οι χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας παρουσιάζουν την έκταση που θα μπορούσε να καλυφθεί από νερό, καθώς και το βάθος του νερού στις «περιοχές πλημμύρας» για 3 διαφορετικά σενάρια πλημμυρισμού:

1. από πλημμύρα με χαμηλή πιθανότητα να συμβεί π.χ. με πιθανότητα να συμβεί 1 φορά στα 500 χρόνια
2. από πλημμύρα μέσης πιθανότητας δηλαδή με πιθανότητα π.χ. να συμβεί 1 φορά στα 100 χρόνια
3. από πλημμύρα με ψηλή πιθανότητα π.χ. με πιθανότητα να συμβεί 1 φορά στα 20 χρόνια.

Το ΤΑΥ στα πλαίσια του υπό εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας θα μελετήσει κατά πόσο είναι εφικτό να διατηρείται κάποιος κενός όγκος για σκοπούς ανάσχεσης πλημμυρών όταν υπάρχει η δυνατότητα και δεν επηρεάζονται οι άλλες χρήσεις του φράγματος.

(β) Κατά πόσον υπάρχει σχέδιο διαχείρισης των ομβρίων υδάτων της όλης περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου (συμπεριλαμβανομένης της απορροής που θα προκύπτει από τα τεμάχια των εγκαταστάσεων).

Σημειώνεται ότι η εκπόνηση σχεδίου διαχείρισης των όμβριων υδάτων της όλης περιοχής δεν εμπίπτει στους όρους εντολής της παρούσας μελέτης. Ωστόσο πληροφορείστε ότι δεν υπάρχει σχέδιο διαχείρισης των όμβριων υδάτων της όλης περιοχής. Όμως, στα πλαίσια της κατασκευής του νέου οδικού δικτύου στην Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού (ΕΒΠΒ) το Τμήμα Δημοσίων Έργων εκπόνησε μελέτη οδοποιίας στην οποία λήφθηκαν υπόψη τα όμβρια ύδατα που επηρεάζουν και επηρεάζονται από το νέο οδικό δίκτυο και με βάση την μελέτη κατασκευάζεται το σύστημα. Τονίζεται ότι κάθε νέα εγκατάσταση είναι υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την τοποθέτηση των συστημάτων συλλογής / διαχείρισης όμβριων υδάτων.

Υφιστάμενα δίκτυα ομβρίων και υδροσυλλογής στην περιοχή Βασιλικού υπάρχουν και στους υφιστάμενους δρόμους και στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις.

(γ) Να διευκρινισθεί κατά πόσον έχει ολοκληρωθεί η Μελέτη Διαχείρισης Πλημμυρικού Κινδύνου για τις εγκαταστάσεις που γειτνιάζουν με τον ποταμό Βασιλικό και ειδικά για τις εγκαταστάσεις LPG και κατά πόσο έχουν ληφθεί υπόψη οι χάρτες πλημμύρας που εκπόνησε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Με τον ποταμό Βασιλικό πέραν του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού, γειτνιάζουν οι εγκαταστάσεις της εταιρείας V LPG Plant Ltd και μελλοντικά οι εγκαταστάσεις του ΚΟΔΑΠ για τις οποίες έχει εκδοθεί Άδεια Οικοδομής. Αναφορικά με την εγκατάσταση της εταιρείας V LPG Plant Ltd, αρχικά είχε ζητηθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) να υποβληθεί Μελέτη Διαχείρισης Πλημμυρικού Κινδύνου, ωστόσο μετά από αλληλογραφία της εταιρείας, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ), με το ΤΑΥ και την υποβολή κάποιων στοιχείων σχετικά με την εγγεγραμμένη κοίτη του ποταμού Βασιλικού και την πραγματική θέση της κοίτης, το ΤΑΥ απέστειλε νέες απόψεις για τα σχέδια της εγκατάστασης, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η υποχρέωση για εκπόνηση της υπό αναφορά μελέτης.

Επιπρόσθετα όπως έχουμε προαναφέρει και στο σημείο α) το ΤΑΥ ετοιμάζει αυτή την περίοδο χάρτες κινδύνου πλημμύρας οι οποίοι θα ολοκληρωθούν εντός του Νοεμβρίου 2022 ενώ ακολούθως θα ετοιμαστεί το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας για την περιοχή με βάση τη σχετική Νομοθεσία. Οι χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας παρουσιάζουν την έκταση που θα μπορούσε να καλυφθεί από νερό, καθώς και το βάθος του νερού στις «περιοχές πλημμύρας» για 3 διαφορετικά σενάρια πλημμυρισμού:

1. από πλημμύρα με χαμηλή πιθανότητα να συμβεί π.χ. με πιθανότητα να συμβεί 1 φορά στα 500 χρόνια
2. από πλημμύρα μέσης πιθανότητας δηλαδή με πιθανότητα π.χ. να συμβεί 1 φορά στα 100 χρόνια
3. από πλημμύρα με ψηλή πιθανότητα π.χ. με πιθανότητα να συμβεί 1 φορά στα 20 χρόνια

(δ) Να διευκρινισθεί αν οι φορείς διαχείρισης των εγκαταστάσεων υποβάλλουν μελέτες πλημμυρικής επικινδυνότητας και αν οι εν λόγω μελέτες εγκρίνονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Προς το παρόν δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση. Το ΤΑΥ έχει θέσει ως όρο να διατηρείται ζώνη προστασίας πλάτους 10 m περιμετρικά της κοίτης του ποταμού Βασιλικού. Στο τελικό προσχέδιο της αναθεώρησης του ΧΣΑΠΒ και στη ΣΜΠΕ, γίνεται εισήγηση για να εκπονούνται τέτοιες μελέτες πλημμυρικής επικινδυνότητας από τους φορείς διαχείρισης των νέων εγκαταστάσεων που γειτνιάζουν με τον ποταμό Βασιλικό, οι οποίοι επίσης θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα / έργα προστασίας από πιθανό πλημμυρικό συμβάν.

(ε) Να διευκρινισθεί το πως θα τύχει χειρισμού η επέκταση του Λιμένα Βασιλικού και η ανάγκη εκτροπής του ποταμού Βασιλικού σε σχέση με τις πρόνοιες της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα.

Ο τελικός σχεδιασμός της επέκτασης του Λιμένα Βασιλικού και η ανάγκη ή όχι εκτροπής του ποταμού Βασιλικού, θα γίνουν από τον ανάδοχο που θα επιλεγεί κατόπιν διαγωνισμού από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ή την Αρχή Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ). Ο ανάδοχος θα έχει την ευθύνη για εκπόνηση όλων των απαραίτητων μελετών που προνοούνται από την Νομοθεσία για την αδειοδότηση του έργου. Ως εκ τούτου, το θέμα της εκτροπής ή όχι του ποταμού Βασιλικού θα εξεταστεί σε επίπεδο έργου (επέκταση Λιμένα Βασιλικού) και όχι σε επίπεδο Χωροταξικού Σχεδίου (Master Plan). Θεωρούμε ότι η μελέτη που θα εκπονηθεί για την επέκταση του Λιμένα Βασιλικού θα πρέπει να εξετάσει και τον επηρεασμό της εκβολής του ποταμού και θα πρέπει να εκπονηθεί ΜΕΕΠ που να περιλαμβάνει εναλλακτικές λύσεις για το πιο πάνω θέμα.

(στ) Κατά πόσον το δίκτυο υδροδότησης και το αποχετευτικό δίκτυο έχουν συμπεριληφθεί στον ενιαίο σχεδιασμό της περιοχής, κατά πόσον έχουν ληφθεί πρόνοιες σύνδεσης με τα

εν λόγω δίκτυα για όλα τα τεμάχια στα οποία θα χωροθετηθούν ή έχουν ήδη χωροθετηθεί εγκαταστάσεις και κατά πόσον έχουν τοποθετηθεί οι σχετικές πρόνοιες (ύδρευσης και αποχέτευσης) στο πλαίσιο κατασκευής του οδικού δικτύου της περιοχής Βασιλικού.

Οι μελέτες του νέου οδικού δικτύου περιλαμβάνουν πρόνοιες για δίκτυα υδροδότησης και αποχέτευσης λυμάτων και στα πλαίσια της κατασκευής του νέου οδικού δικτύου στην ΕΒΠΒ κατασκευάζεται και το δίκτυο ύδρευσης και το δίκτυο αποχέτευσης στο οποίο υπάρχουν πρόνοιες σύνδεσης για τα βιομηχανικά τεμάχια που βρίσκονται εντός της ΕΒΠΒ. Το ΤΑΥ βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο της σύναψης σύμβασης για τη μελέτη επικαιροποίησης της αρχικής μελέτης υδροδότησης, στην οποία θα περιληφθεί ολόκληρη η χωροταξική περιοχή του ΕΚΒ κατά την πλήρη του ανάπτυξη (σε μορφή master plan).

(ζ) Να διευκρινιστεί κατά πόσο έχει ληφθεί υπόψη ότι ο βιολογικός σταθμός δύναται να εξυπηρετεί και τις εννέα (9) κοινότητες της περιοχής Βασιλικού και τις εγκαταστάσεις που θα λειτουργούν εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου.

Έχει απαλλοτριωθεί χώρος για την κατασκευή βιολογικού σταθμού εντός του ΧΣΑΠΒ. Για τον εν λόγω χώρο, ο οποίος έχει επιλεγεί σε συνεργασία με το ΤΑΥ, έχει ληφθεί υπόψη η σύνδεση των εννέα Κοινοτήτων της περιοχής Βασιλικού, καθώς και των αναπτύξεων οι οποίες θα φιλοξενούνται στο ΕΚΒ. Για την υλοποίηση κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στις Κοινότητες περιοχής Βασιλικού, το ΤΑΥ προχώρησε στην εκπόνηση Τεχνοοικονομικής Μελέτης, ώστε να διαφανεί το κόστος υλοποίησης ενός τέτοιου έργου, καθώς και ένας προκαταρκτικός σχεδιασμός της όδευσης των αγωγών.

Σχετικό έγγραφο του ΤΑΥ με Αρ. Φακ. 08.04.12, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2022, επισυνάπτεται ως Συνημμένο Α.

Στο παρόν στάδιο το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) ετοιμάζει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την κατασκευή κεντρικού αποχετευτικού συστήματος για εξυπηρέτηση και των εννέα Κοινοτήτων της Περιοχής Βασιλικού και των εγκαταστάσεων που θα δραστηριοποιούνται στο ΕΚΒ. Το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει ένα κοινό Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων, ο οποίος θα αναγερθεί στον χώρο που έχει απαλλοτριωθεί.

(η) Σχετικά με τη μετακίνηση των ιχθυοκαλλιέργειών να τεκμηριωθεί η επιλογή μετακίνησης μόνο των δύο (2) και όχι και των τριών (3) μονάδων που επηρεάζονται.

Στην αναθεώρηση του ΧΣΑΠΒ γίνεται εισήγηση να μην υπάρχουν μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας που να βρίσκονται μεταξύ του ακρωτηρίου Δόλος και του Ζυγίου, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν θα υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των δραστηριοτήτων ιχθυοκαλλιέργειας και των μετακινήσεων των πλοίων εντός και εκτός της περιοχής του ΧΣΑΠΒ. Ως εκ τούτου, θα χρειαστεί να μετακινηθούν οι μονάδες Telia Aqua Marine Public και Seawave Fisheries, προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλεπίδραση με τις θαλάσσιες δραστηριότητες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Ενεργειακού Κέντρου, συμπεριλαμβανομένου και των δραστηριοτήτων της VTTV και του τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και γενικά όλων των θαλάσσιων δραστηριοτήτων που θα εκτελούνται στην περιοχή.

Επίσης στην μελέτη αναφέρεται ότι έχουν εγερθεί ανησυχίες σχετικά με τις ενδεχόμενες ζημιές στα αποθέματα ιχθύων από τυχόν απορρίψεις ρυπασμένων υδάτων έρματος ή ρύπανσης από πετρελαιοειδή. Τα σκάφη υποχρεούνται να εκτελούν ανταλλαγή νερού έρματος στη θάλασσα σε μεγάλα βάθη και μακριά από την ακτή, ώστε να μην υπάρχει

μεταφορά ξενικών θαλάσσιων ειδών ή παθογόνων οργανισμών. Η απομάκρυνση των δύο μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας από τον κόλπο του Βασιλικού θα μείωνε τον κίνδυνο μόλυνσης των αποθεμάτων ιχθύων από τις απορρίψεις υδάτων έρματος ή πετρελαιοειδών σε περίπτωση περιστατικού ατυχήματος.

Σημειώνεται ότι το θέμα είχε εξεταστεί και από το προηγούμενο ΧΣΑΠΒ και την σχετική ΣΜΠΕ όπου επίσης γίνεται εισήγηση για μετακίνηση των δύο μονάδων υδατοκαλλιέργειας των εταιρειών Telia (Vasiliko) Limited και Seawave Fisheries Ltd που βρίσκονται στον θαλάσσιο λιμενικό χώρο της περιοχής Βασιλικού, καθώς επηρεάζουν την ομαλή υλοποίηση του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού. Πιο συγκεκριμένα, οι εν λόγω μονάδες επηρεάζουν την ομαλή διέλευση / προσέγγιση και τον ελιγμό (manoeuvring) των πλοίων από και προς το λιμάνι του Βασιλικού, τις λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας VTT Vasiliko Ltd (VTTV) και των προτεινόμενων λιμενικών εγκαταστάσεων του έργου εισαγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG Import Terminal) και του Σταθμού Υγροποίησης Φυσικού Αερίου (ΣΥΦΑ).

Η εταιρεία Telia (Vasiliko) Limited, διατηρεί μονάδα υδατοκαλλιέργειας σε απόσταση 1,4 nm (2,6 km) νοτίως του Λιμένα Βασιλικού. Σύμφωνα με το προηγούμενο ΧΣΑΠΒ, από τη μονάδα υδατοκαλλιέργειας της εν λόγω εταιρείας, επηρεάζεται η ομαλή διέλευση των πλοίων που χρησιμοποιούν τις λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας VTTV και μελλοντικά θα επηρεάζονται τα πλοία τα όποια θα χρησιμοποιούν τις λιμενικές εγκαταστάσεις του ΣΥΦΑ.

Η εταιρεία Seawave Fisheries Ltd, διατηρεί μονάδες υδατοκαλλιέργειας απέναντι από την Ναυτική Βάση "Ευάγγελος Φλωράκης" μεταξύ του Μονού Σημείου Πρόσδεσης πλοίων (SPM) της ΑΗΚ και του Ακρωτηρίου Δόλος. Οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας της εταιρείας δεν φαίνεται να επηρεάζουν ιδιαίτερα τις λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας VTTV, όμως μελλοντικά πιθανόν να παρεμποδίζουν την ομαλή διέλευση / προσέγγιση και τον ελιγμό των πλοίων που θα χρησιμοποιούν τις λιμενικές εγκαταστάσεις του ΣΥΦΑ.

Η τρίτη μονάδα υδατοκαλλιέργειας της εταιρείας Blue Island βρίσκεται δυτικότερα μετά το ύψος του Ακρωτηρίου Δόλος σε αρκετά μεγαλύτερη απόσταση από τις λιμενικές εγκαταστάσεις του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού και δεν προκύπτει πουθενά ότι επηρεάζεται. Πέραν των πιο πάνω, σχετικά με την μετακίνηση των μονάδων υδατοκαλλιέργειας από τον θαλάσσιο χώρο της περιοχής Βασιλικού πραγματοποιήθηκε αριθμός συσκέψεων / διαβουλεύσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων από το 2014 και ουδέποτε τέθηκε θέμα για μετακίνηση της μονάδας υδατοκαλλιέργειας της εταιρείας Blue Island.

(θ) Να διευκρινιστεί κατά πόσο στο πλαίσιο του Χωροταξικού Σχεδίου Βασιλικού και της ΣΜΠΕ έχει ληφθεί υπόψη το υπό εκπόνηση Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχέδιο.

Το ΧΣΑΠΒ και η ΣΜΠΕ κατ' αρχήν συνάδουν με τις επιδιώξεις του υπό εκπόνηση Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδίου (βλ. Κεφ. 3.6). Σημειώνεται ότι κατά τη φάση εκπόνησης του ΧΣΑΠΒ δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία διαβούλευσης, ψήφισης και έγκρισης του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδίου.

(ι) Λόγω του ότι στην περιοχή του Σχεδίου υφίστανται και κτηνοτροφικές μονάδες, να υποβληθούν μέτρα και πρόνοιες που θα ληφθούν σε σχέση με την υγεία και ευημερία των ζώων με απώτερο στόχο την προστασία και ασφάλεια των τροφίμων.

Τα μέτρα και οι πρόνοιες που προτείνεται να ληφθούν περιγράφονται στις επόμενες

παραγράφους.

1. Να ενταθεί η συχνότητα μετρήσεων στις εγκαταστάσεις που εκπέμπουν στην ατμόσφαιρα ή διαθέτουν στα υγρά τους απόβλητα ρύπους που μέσω της τροφικής αλυσίδας είναι δυνατόν να επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα των τροφίμων και την ανθρώπινη υγεία (διοξίνες, φουράνια, βαρέα μέταλλα-κυρίως μόλυβδος, κάδμιο, υδράργυρος, αρσενικό κ.α.). Οι μετρήσεις των ως άνω παραγόντων να γίνονται σε τακτική βάση. Οι ρύποι που θα παρακολουθούνται και η συχνότητα μετρήσεων να καθοριστούν σε συνεργασία με τα ΥΓΑΑΠ και το Υπουργείο Υγείας.
2. Να ελέγχεται συστηματικά στην ίδια βάση η ποιότητα του νερού που τροφοδοτούνται οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Οι ρύποι που θα παρακολουθούνται και η συχνότητα μετρήσεων να καθοριστούν σε συνεργασία με το ΥΓΑΑΠ και το Υπουργείο Υγείας
3. Η τήρηση του προγράμματος να είναι υποχρεωτική για τους φορείς των εγκαταστάσεων και τον Φορέα διαχείρισης του νερού.
4. Να γίνονται τακτικές μετρήσεις στο γάλα και στο κρέας της συγκέντρωσης ορισμένων ρύπων (διοξίνες, φουράνια, βαρέα μέταλλα-κυρίως μόλυβδος, κάδμιο, υδράργυρος, αρσενικό κ.α.). Οι ρύποι που θα παρακολουθούνται και η συχνότητα μετρήσεων να καθοριστούν σε συνεργασία με το ΥΓΑΑΠ και το Υπουργείο Υγείας. Το κόστος των αναλύσεων να μην βαρύνει τους παραγωγούς αλλά τον Φορέα Διαχείρισης της περιοχής του Χωροταξικού.

(ια) Να δοθούν οι αποστάσεις από τα όρια της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου μέχρι τα όρια των κοντινότερων οικιστικών περιοχών των κοινοτήτων Βασιλικού Μαρί, Πεντακώμου, Ζυγίου, Τόχνης, Ψεματισμένου, Καλαβασού, Μαρωνίου, Ασγάτας, Χοιροκοιτίας.

Οι αποστάσεις αυτές δίνονται στον ακόλουθο Πίνακα:

A/A	Κοινότητα	Απόσταση από Όρια Περιοχής Μελέτης (Χωροταξικού Σχεδίου Βασιλικού)	Απόσταση από όρια Βιομηχανικής Ζώνης περιοχής Βασιλικού
1	Μαρί	Εντός ορίων	0,5 km
2	Πεντάκωμο	3,0 km	3,3 km
3	Ζύγι	Γειτνιάζει με όρια	0,4 km
4	Τόχνη	3,3 km	4,8 km
5	Ψεματισμένος	3,0 km	4,4 km
6	Καλαβασός	2,0 km	3,5 km
7	Μαρώνι	3,3 km	4,3 km
8	Ασγάτα	4,5 km	5,0 km
9	Χοιροκοιτία	5,5 km	6,5 km

(ιβ) Να υποβληθεί χρονοδιάγραμμα επικαιροποίησης του Μοντέλου Διασποράς Αέριων ρύπων ώστε να λάβει υπόψη της τα υφιστάμενα, υλοποιούμενα και προγραμματιζόμενα έργα στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Βασιλικού και την αναμενόμενη έλευση της χρήσης φυσικού αερίου στην παραγωγή ενέργειας.

Η επικαιροποίηση του Μοντέλου Διασποράς Αέριων Ρύπων έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του ΥΕΕΒ για το έτος 2023. Θεωρούμε ότι η εκπόνηση της μελέτης μπορεί να ολοκληρωθεί εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2023,

(ιγ) Με βάση τις απαιτήσεις της Γνωμάτευσης για τη ΣΜΠΕ του 2017 θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί αποτελέσματα παρακολούθησης σύμφωνα με το Πρόγραμμα Παρακολούθησης που εισηγείται η ΣΜΠΕ του 2017 και σύμφωνα με τον σχετικό όρο της Γνωμάτευσης που εκδόθηκε. Το ίδιο ισχύει και για τη Μελέτη Περιβαλλοντικού Υποβάθρου (EBS) για την εκπόνηση της οποίας θα έπρεπε ήδη να είχαν εκπονηθεί δειγματοληψίες. Να δοθεί η σχετική ενημέρωση για τα πιο πάνω θέματα καθώς αποτελούν σημαντικά ζητήματα και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Χωροταξικού Σχεδίου της περιοχής.

Η Μελέτη Περιβαλλοντικού Υποβάθρου (EBS) έχει εκπονηθεί σε θεωρητικό επίπεδο (desktop study) από τους μελετητές και έχουν καθοριστεί τα σημεία μετρήσεων / δειγματοληψιών και οι διάφοροι παράμετροι που θα εξετάζονται. Στόχος του ΥΕΕΒ είναι εντός του 2023 να ξεκινήσουν να λαμβάνονται οι μετρήσεις και οι δειγματοληψίες από τα σημεία που έχουν υποδειχθεί στην μελέτη. Μετά από τη διεξαγωγή των χημικών αναλύσεων θα υποβληθεί τελικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης το οποίο θα καθοριστεί σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος.

(ιδ) Να διευκρινισθεί αν εκπονήθηκε εξειδικευμένο εσωτερικό και εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την περιοχή και αν καθορίστηκε η Αρχή που θα αναλάβει την ενεργοποίηση και τον συντονισμό των εν λόγω σχεδίων.

Εκπονείται αυτή την περίοδο από την Πολιτική Άμυνα εξειδικευμένο Εξωτερικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για το ΕΚΒ (περιοχή που θα περιφραχτεί), το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 2022. Σε ισχύ βρίσκονται τα Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης για όλες τις εγκαταστάσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και εμπίπτουν στη νομοθεσία Seveso, τα οποία συνάδουν με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας Seveso και της Πολιτικής Άμυνας. Το Σχέδιο Πολιτικής Άμυνας, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, ενεργοποιείται από τον Έπαρχο Λάρνακας.

(ιε) Η ΣΜΠΕ εισηγείται την εκπόνηση Quantitative Risk Assessment – QRA, Μελέτη Ασφαλείας και Σχέδια Αντιμετώπισης Ατυχήματος Μεγάλης Κλίμακας, για την ανάθεση των οποίων πρέπει να μεριμνήσει η Διαχειριστική Επιτροπή Βασιλικού. Οι εν λόγω μελέτες θα έπρεπε να είχαν ήδη εκπονηθεί καθώς τα ζητήματα αυτά θίγονται και στην ΣΜΠΕ του 2017. Να διευκρινισθεί αν οι εν λόγω μελέτες έχουν εκπονηθεί και ποιες αρχές τις εξέτασαν και τις ενέκριναν. Αν δεν έχουν εκπονηθεί να υποβληθεί το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης τους.

Αναφορικά με τη Εξειδικευμένη Μελέτη Επικινδυνότητας (Quantitative Risk Assessment – QRA), Μελέτη Ασφαλείας και τα σχέδια αντιμετώπισης ατυχήματος μεγάλης κλίμακας, τονίζεται ότι οι μελέτες αυτές αποτελούν νέες εισηγήσεις των μελετητών οι οποίες προέκυψαν από την ετοιμασία της αναθεώρησης του ΧΣΑΠΒ και της ΣΜΠΕ και ουδέποτε υπήρχε υποχρέωση από το ΥΕΕΒ για να τις εκπονήσει. Κατά την ετοιμασία του υφιστάμενου ΧΣΑΠΒ και της σχετικής ΣΜΠΕ (2017) είχε γίνει συζήτηση σχετικά με την αναγκαιότητα εκπόνησης Μελέτης Επικινδυνότητας (Quantitative Risk Assessment – QRA) για ολόκληρη την περιοχή του ΕΚΒ, ωστόσο μετά από συζητήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και κυρίως με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμφωνήθηκε ότι θα ήταν πολύ πρόωρο να εκπονηθεί μία τέτοια μελέτη πριν να οριστικοποιηθεί η χωροθέτηση και ο τελικός σχεδιασμός βασικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στο ΕΚΒ (π.χ. Σταθμός Υγροποίησης Φυσικού Αερίου). Η πρόθεση του ΥΕΕΒ είναι να εκπονηθούν το συντομότερο δυνατό οι απαραίτητες μελέτες που αφορούν την περιοχή του ΧΣΑΠΒ, εφόσον γίνεται και σχετική εισήγηση για εκπόνηση τους από την ΣΜΠΕ για το Αναθεωρημένο ΧΣΑΠΒ. Για τον σκοπό αυτό έχει προβλεφθεί στον

προϋπολογισμό του ΥΕΕΒ για το έτος 2023 σημαντικό ποσό για ετοιμασία μελετών που αφορούν την περιοχή του ΧΣΑΠΒ. Σχετικά με το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης των μελετών δεν μπορεί να διευκρινιστεί στο παρόν στάδιο, καθώς θα εξαρτηθεί από διάφορους παράγοντες, όπως οι όροι εντολής που θα καθοριστούν για τη μελέτη, η διαδικασία προσφορών που θα ακολουθηθεί κ.ά.

(ιστ) Σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ πρέπει να εξευρεθεί και άλλη εναλλακτική περιοχή για τη χωροθέτηση ενεργειακών υποδομών. Να αναφερθεί η εξέλιξη σχετικά με το ζήτημα αυτό, ποιο είναι το πλάνο και ποιο το χρονοδιάγραμμα καθώς το εν λόγω θέμα έχει θιγεί πολλές φορές και στο παρελθόν από διάφορα Τμήματα, Τοπικές Αρχές και συμβούλους, καθώς επίσης και στη ΣΜΠΕ του 2017.

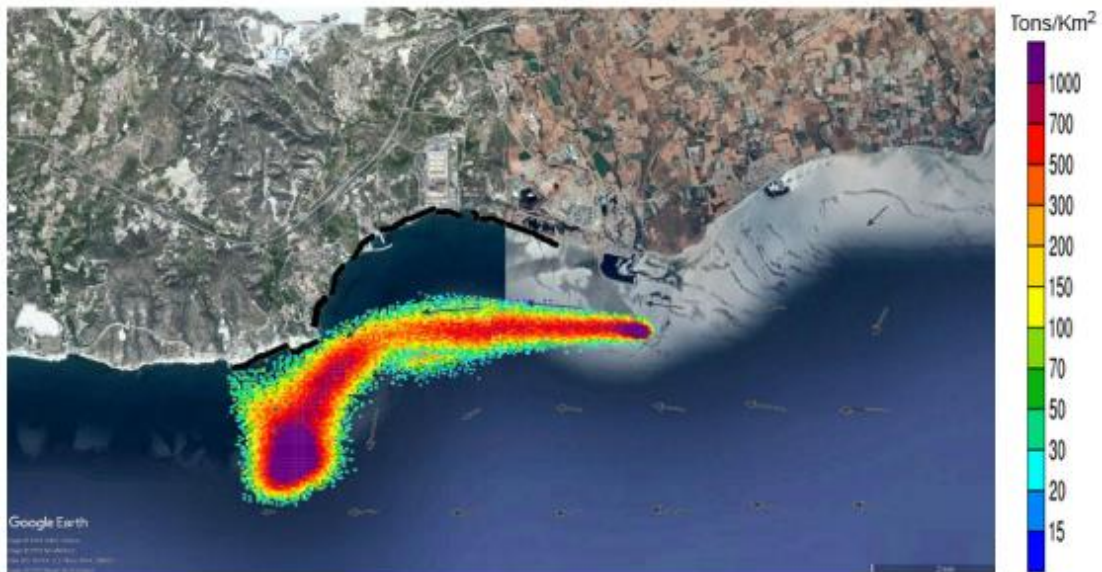
Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (ΤΠΟ) ολοκλήρωσε τη Μελέτη Αξιολόγησης Υπαλλακτικών περιοχών για τη χωροθέτηση δεύτερου ενεργειακού πόλου. Η εν λόγω μελέτη παρουσιάστηκε στο ΥΕΕΒ από τους μελετητές. Οι βασικές παράμετροι που τέθηκαν στη μελέτη είναι:

- Παραθαλάσσια περιοχή
- συνολικό εμβαδόν περιοχής: τουλάχιστον 0,5 Km²
- περιοχή εκτός ορίων ανάπτυξης
- καθορισμός Ζώνης Προστασίας 500 m από περιοχές ορίου ανάπτυξης
- καθορισμός Ζώνης Προστασίας από σημαντικά αρχαιολογικά και πολιτιστικά μνημεία,
- εξαιρούνται περιοχές αρχαιοτήτων, στρατιωτικών εγκαταστάσεων, Κρατικά Δάση, με κλίση εδάφους πέραν του 15%, γεωλογικής ακαταλληλότητας

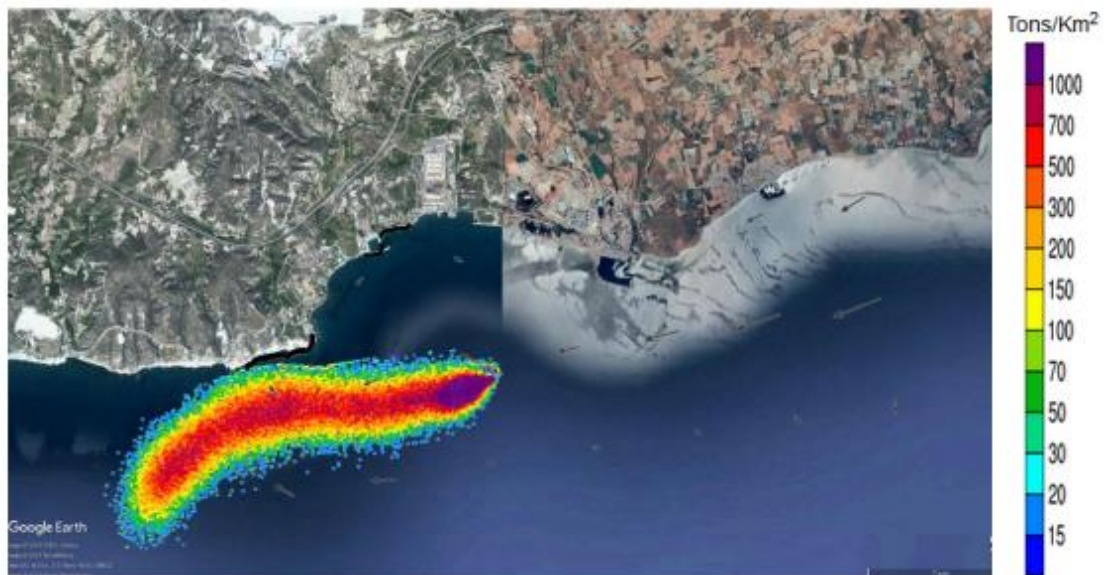
Έχουν εντοπιστεί τέσσερις υποψήφιες περιοχές οι οποίες όμως παρουσιάζουν όλες κάποια προβλήματα / ιδιαιτερότητες. Η διαδικασία βρίσκεται σε αρχικά στάδια και εξετάζονται τα επόμενα βήματα του ΥΕΕΒ σε συνεργασία με το ΤΠΟ ώστε να ξεπεραστούν τα προβλήματα που υπάρχουν. Πέραν των τεσσάρων περιοχών μελετάται, σε πρώτη φάση από το ΥΕΕΒ και πέμπτη περιοχή μικρότερης όμως έκτασης από 0,5 Km².

(ιζ) Στη ΣΜΠΕ αναφέρεται ότι οι συσσωρευτικές επιπτώσεις των υφιστάμενων και προγραμματιζόμενων χρήσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον μελετήθηκαν, με τη βοήθεια και μαθηματικών μοντέλων, και δείχθηκε ότι ευρίσκονται εντός αποδεκτών ορίων. Αυτό δεν ισχύει καθώς δεν εφαρμόστηκε μαθηματικό μοντέλο για την εκτίμηση συσσωρευτικών επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Να διευκρινισθεί που βασίζεται η εν λόγω αναφορά.

Στα πλαίσια της Ανάθεσης της Σύμβασης για την Αναθεώρηση του ΧΣΑΠΒ, εκπονήθηκε Μελέτη Συσσωρευτικών Επιπτώσεων (ΜΣΕ) στο θαλάσσιο περιβάλλον. Στην ΜΣΕ περιλήφθηκε μοντέλο διασποράς πετρελαιοκηλίδας, σύμφωνα με τους Όρους Εντολής. Η προσομοίωση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης και παρακάτω αποτυπώνεται το δυσμενέστερο σενάριο ατυχηματικής διαρροής πετρελαίου (συνεχής διαρροή 135 tons/hour, χρόνος προσομοίωσης: +120h) για τη Θέση 1 (Εικόνα 1) και για τη Θέση 2 (Εικόνα 2).

Εικόνα 1: Σενάριο 1.1, θέση 1. Χρόνος: +120 hrs

Εικόνα 2: Σενάριο 2.1, θέση 2. Χρόνος: +120 hrs

(ιη) Στη ΣΜΠΕ αναφέρεται ότι στην ευρύτερη θαλάσσια κυρίως περιοχή αναμένεται περιβαλλοντικό όφελος μακροπρόθεσμα από την προώθηση της χρήσης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ / LNG) στη ναυτιλία, ως αποτέλεσμα της χωροθέτησης εγκατάστασης τροφοδοσίας αεριοκινούμενων πλοίων (LNG bunkering berth). Να διευκρινισθεί η εν λόγω αναφορά και να δοθούν περισσότερες πληροφορίες.

Η χρήση του ΥΦΑ ως ναυτιλιακού καυσίμου παρουσιάζει πλεονεκτήματα λόγω α) της συμμόρφωσης με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς (IMO), β) των χαμηλότερων εκπομπών (μικροσωματιδίων, θείου, διοξειδία του αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα), γ) της υψηλότερης ενεργειακής αξίας από άλλα ορυκτά καύσιμα, δ) της χαμηλότερης τιμής συγκριτικά με τα καύσιμα με βάση το πετρέλαιο και ε) των πιο αθόρυβων κινητήρων, που απαιτούν λιγότερη συντήρηση¹.

¹ Πηγή: IGU Report 2016

Στα πλαίσια της Δράσης Poseidon MED II, έχει μελετηθεί η δημιουργία εγκατάστασης τροφοδοσίας αεριοκινούμενων πλοίων με ΥΦΑ, σε συνέργεια με την προβλήτα του έργου εισαγωγής ΥΦΑ (LNG Import Terminal - PCI Project (Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος). Οι μελέτες αυτές έχουν ολοκληρωθεί σε επίπεδο βασικού σχεδιασμού και η περαιτέρω ωρίμανσή τους είναι υπό συζήτηση μεταξύ της ΑΛΚ, του ΥΕΕΒ και της ΔΕΦΑ.

(ιθ) Να διευκρινιστεί σε τι αφορά ακριβώς το προτεινόμενο μέτρο για εκπόνηση Προγράμματος Προστασίας αποδημητικών πτηνών και πως σχετίζεται με το Πρόγραμμα Προστασίας Αγρίων Πτηνών και το σχέδιο επαναπροσδιορισμού μεταναστευτικού διαδρόμου το οποίο παραπέμπει περισσότερο σε αντισταθμιστικά μέτρα.

Η προστασία των αποδημητικών πτηνών έχει άμεση σχέση με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ «Περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών», σύμφωνα με την οποία τα αποδημητικά πτηνά εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της (άρθρο 4, παράγραφος 2).

Στα πλαίσια αυτά προτείνεται στην ΣΜΠΕ η εκπόνηση ενός τέτοιου προγράμματος προστασίας αποδημητικών πτηνών από ειδικό επιστήμονα ή ομάδα επιστημόνων, με αφετηρία την διαπίστωση ότι στη περιοχή του έργου εντοπίζεται μεταναστευτικός διάδρομος αποδημητικών πτηνών. Ο επαναπροσδιορισμός μεταναστευτικού διαδρόμου δεν είναι στα προτεινόμενα μέτρα της ΣΜΠΕ.

(ιι) Πέραν των πιο πάνω, πληροφορείστε ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ενημερωθεί από τις κοινότητες ότι η χωροθέτηση εργοστασίου μεθανόλης στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου δεν είναι αποδεκτή και ότι θα πρέπει να γίνει η σχετική διόρθωση στο κείμενο της ΣΜΠΕ και του Χωροταξικού Σχεδίου.

Συμφωνούμε ότι οι Κοινότητες εξέφρασαν την αντίθεσή τους στην χωροθέτηση εργοστασίων μεθανόλης στην Περιοχή του ΧΣΑΠΒ και θα γίνουν οι διορθώσεις όπου υπάρχουν λανθασμένες αναφορές.

(ια) Επίσης, οι αναφορές που γίνονται στο κείμενο της ΣΜΠΕ και οι εισηγήσεις για την επανεξέταση της χωροθέτησης εντός της περιοχής Βασιλικού υποδομών που δεν έχουν ακόμη αρχίσει να υλοποιούνται, και πιθανόν δεν είναι απαραίτητο να βρίσκονται στην περιοχή, να απαλειφθούν για τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (π.χ. EASTMED) καθώς τα εν λόγω έργα αποτελούν έργα προτεραιότητας και αν κάποια έργα δεν θα πρέπει να χωροθετηθούν εντός της περιοχής του Σχεδίου δεν θα πρέπει να αποτελούν έργα ΕΚΕ.

Η πρόταση του Τμήματος Περιβάλλοντος είναι σεβαστή και πρέπει να περιληφθεί στους περιβαλλοντικούς όρους. Παραμένει η εισήγηση μας “για την επανεξέταση της χωροθέτησης εντός της περιοχής Βασιλικού υποδομών που δεν έχουν ακόμη αρχίσει να υλοποιούνται, και πιθανόν δεν είναι απαραίτητο να βρίσκονται στην περιοχή”, ωστόσο θα αφαιρεθεί η αναφορά στις εγκαταστάσεις του έργου EastMed.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Αρ. Φακ.: 08.04.12
Αρ. Τηλ.: 22609180
Αρ. Φαξ : 22609187

24 Οκτωβρίου 2022

Ρογκάν και Συνεργάτες
Σύμβουλοι Μηχανικοί - Αρχιτέκτονες

Ενεργειακό Κέντρο περιοχής Βασιλικού
Αποχετευτικό Σύστημα εννέα Κοινοτήτων περιοχής Βασιλικού

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας με Αρ. Πρωτ. Λ511/F2/36 και ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 2022, σας αναφέρω ότι για το χώρο που έχει επιλεγεί για την ανέγερση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων, λήφθηκε υπόψη η σύνδεση των εννέα Κοινοτήτων του Συμπλέγματος Βασιλικού αλλά και των αναπτύξεων στο Ενεργειακό Κέντρο.

Για την υλοποίηση κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στις Κοινότητες περιοχής Βασιλικού, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) προχώρησε στην εκπόνηση Τεχνοοικονομικής Μελέτης, ώστε να διαφανεί το κόστος υλοποίησης ενός τέτοιου έργου καθώς και ένας προκαταρτικός σχεδιασμός της όδευσης των αγωγών.

Τέλος αναφέρεται ότι οι Κοινότητες περιοχής Βασιλικού δεν έχουν αποφασίσει αν επιθυμούν την υλοποίηση του έργου, καθώς τα κόστη για τη λειτουργία και συντήρηση κρίνονται υψηλά.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να έχετε την εν λόγω μελέτη παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις.

Αγγέλα Λάρκου
για Διευθύντρια

Κοιν.: Υπηρεσία Υδρογονανθράκων, Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας

C:\Users\angyiannakou\AppData\Local\Microsoft\Windows\INetCache\Content.Outlook\4ZJ8D36Q\221021_Rogan.docx